

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL TÂRGU MUREȘ
SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
Cod ECLI ECLI:RO:CATGM:2019:005.000966
Dosar nr. 2348/102/2018
Nr. de înregistrare ca operator de date cu caracter personal - 3132

DECIZIA Nr. 966/R

Ședința publică din 31 octombrie 2019

Completul constituit din:
PREȘEDINTE Cristina Mihai
Judecător Cristina Moldovan
Judecător Adela Vintilă
Grefier Monica Chereches

Pe rol se află pronunțarea asupra recursurilor formulate de reclamantul PREFECTUL JUDEȚULUI MUREȘ, CUI 4322343, cu sediul în Tg. Mureș, Piața Victoriei, nr. 1, jud. Mureș, și de CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI TG. MUREȘ, cu sediul în Tg. Mureș, Piața Victoriei, nr. 3, jud. Mureș cod fiscal 4322823 împotriva Sentinței nr. 144 din 27 martie 2019 pronunțată de Tribunalul Mureș – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 2348/102/2018.

În lipsa părților.

Se constată că dezbaterile asupra cererilor de recurs au avut în ședința publică din data de 17 octombrie 2019, desfășurarea acestora și concluziile părților fiind consemnate în Încheierea de ședință din acea dată, care face parte integrantă din prezenta Decizie, iar pronunțarea fiind amânată pentru ziua de astăzi, 31 octombrie 2019.

CURTEA DE APEL

Deliberând asupra recursurilor de față, se constată că prin Sentința nr. 144/27.03.2019 pronunțată de Tribunalul Mureș, Secția contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 2348/102/2018 s-a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul Prefectul Județului Mureș, în contradictoriu cu pârâțul Consiliul Local al Municipiului Tg Mureș; s-a anulat Hotărârea nr. 155 din 30.05.2018 adoptată de pârâțul Consiliul Local al Municipiului Tg. Mureș; s-a respins în rest acțiunea, ca neîntemeiată.

Împotriva acestei hotărâri în termen legal a declarat recurs reclamantul Prefectul Județului Mureș și pârâțul Municipiul Tg. Mureș și Consiliul Local al Municipiului Tg. Mureș.

Prin cererea de recurs depusă de reclamantul Prefectul Județului Mureș, s-a solicitat admiterea recursului casarea în parte a hotărârii atacate, rejudecarea cauzei și, în rejudecarea cauzei pe fond, admiterea cererii de chemare în judecată.

În motivare a arătat că, sentința arătată a fost pronunțată în parte, cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material, fiind incident motivul de nelegalitate prevăzut de dispozițiile art.488 alin.(1) punctul 8 din Codul de procedură civilă.

Instanța de fond a apreciat că, prin decizia indicată Curtea Constituțională a constatat că la data intrării în vigoare a Legii nr. 18/1991, potrivit art.36 alin.(1) a operat o dezafectare *ope legis* a domeniului public al statului, prin trecerea terenurilor aflate în proprietatea statului, situate în intravilanul localităților și care erau în administrarea primăriilor, în proprietatea privată a comunelor, orașelor sau municipiilor, de vreme ce aceste terenuri împrumutau regimul juridic al terenurilor prevăzute de art. 26 din lege.

Apreciază că, Decizia Curții Constituționale a României nr. 332/2016 nu poate constitui temei al atestării unui teren în domeniul privat al U.A.T. că această decizie este de inadmisibilitate, nu a stabilit neconstituționalitatea unui text de lege, dezlegare care să fie obligatorie.

Pentru ca să se poată reține efectele acestei decizii, era necesar ca motivarea hotărârilor consiliului local să conțină ipoteza de la art. 26 din Legea nr. 18/1991, mai precis că terenurile au rămas la dispoziția autorităților administrației publice locale, de la persoane decedate și care nu au moștenitori, pentru a trece în proprietatea publică a U.A.T. și administrarea consiliilor locale, în baza certificatului de vacanță succesorală eliberat de notarul public. De reținut este faptul că, pentru niciunul dintre terenuri nu se menționează un certificat de vacanță succesorală.

În acest context, instanța de fond a interpretat și aplicat greșit normele legale incidente, Decizia indicată fiind interpretată eronat, iar textele din legea fondului funciar au fost interpretate greșit, fie pentru că nu au fost abrogate, fie pentru că nu sunt aplicabile în cazul unui teren expropriat sau a unui dobândit în cu totul altă modalitate decât cea analizată de Curtea Constituțională.

Totodată, instanța de fond și-a argumentat hotărârea pronunțată apreciind că în speță sunt aplicabile dispozițiile art. 41 din Legea nr. 7/1996, republicată, indicate în preambulul actelor administrative atacate.

Astfel, dacă și pentru o înscriere provizorie în cartea funciară este necesar ca UAT să dețină consimțământul celui împotriva căruia s-a efectuat înscrierea provizorie, dat în formă autentică, respectiv al Statului Român, (în speță acest consimțământ nu există), cu atât mai mult este necesar un acord/un mod de dobândire al terenului de la proprietar, care este tot Statul Român, însă nu există în cauză un astfel de acord, motiv pentru care apreciază nelegale hotărârile.

Astfel cum a arătat prin cererea de chemare în judecată, un alt aspect de nelegalitate reiese din Expunerile de motive, este acela că se indică cererea unor persoane fizice care solicită achiziționarea terenului a cărui proprietar este Statul Român, ori consiliul local prin demersul său nelegal include în proprietatea municipiului bunuri ale statului, bunuri pe care ulterior intenționează să le vândă solicitanților obținând astfel o îmbogățire fără justă cauză.

În opinia recurentului consemnarea ca temei juridic a reglementarilor legale menționate nu constituie un temei care să permită sau să justifice introducerea acestor terenuri în domeniul privat al municipiului, pentru considerentele ce urmează:

Potrivit dispozițiilor art. 4 din Legea Nr. 213/1993, „Domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale este alcătuit din bunuri aflate în proprietatea lor și care nu face parte din domeniul public. Asupra acestor bunuri statul sau unitățile administrativ-teritoriale au drept de proprietate privată, ori bunurile în speță nu se află în proprietatea municipiului, această operațiune se dorește a se realiza prin hotărârile menționate. Astfel, bunurile la care se refera articolul citat reglementează situația celor aflate deja în proprietatea lor, ori pentru ca un bun să se afle în proprietatea unui UAT acesta trebuie să-l dobândească prin unul dintre modurile de dobândire prevăzute de lege.

În acest context ține să sublinieze dispozițiile art. 6 din Legea nr. 213/1998, cu mențiunea că, în ceea ce privește bunurile ce au fost dobândite de Statul Român sau de UAT în perioada 1945-1989 acestea face obiectul legilor speciale de reparație (ex. Legea fondului

funciar, Legea nr. 112/1995, Legea nr. 10/2001-...șă) și se puteau solicita pentru retrocedare de către persoanele de la care au fost preluate în mod abuziv, însă din HCL nu reiese dacă aceste terenuri a fost/sau nu solicitate pentru retrocedare în baza legilor menționate.

În opinia recurente, autoritățile locale sunt chemate să aplice legea și nu să efectueze o nouă preluare abuzivă a bunurilor ce face obiectul legilor de reparație a abuzurilor săvârșite de către stat în perioada regimului comunist, prin introducerea unor astfel de Imobile în patrimoniul privat al municipiului (deși acestea ar putea fi retrocedate sau acordate în compensare persoanelor de la care au fost preluate astfel de bunuri) și ulterior înstrăinându-le obține venituri care nu le aparțin.

Ca autorități publice deținătoare a unor astfel de bunuri (cu titlu/fără titlu) care exercită, în numele statului, dreptul de proprietate publică sau privată, ori dreptul de administrare, după caz, cu privire la bunurile ce face obiectul acestor legi reparatorii, este necesar ca în procesul de soluționare a cererilor/notificărilor depuse de persoanele îndreptățite, să fie avute în vedere respectarea mai multor principii dintre care cel mai important este cel al prevalenței restituirii în natură a imobilelor respective.

Nu numai că aceste bunuri nu pot fi indisponibilizate prin trecerea lor în domeniul privat al UAT, dar există dispoziții legale care prevăd și modalitatea de înstrăinare a bunurilor care nu se restituie. Înstrăinare care se face în raport cu statul proprietar, neputând avea loc o preluare pur și simplu în proprietatea unității deținătoare a bunurilor în speță. În acest sens sunt dispozițiile art. 42 din Legea nr. 10/2001, care prevăd că imobilele ce nu au fost restituite în natură, potrivit legii, rămân în administrarea (și nu în proprietatea) deținătorilor, iar potrivit Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 10/2001, punct 42.1.

În aceeași ordine de idei, subliniază și dispozițiile art. III, alin. (1¹) din Legea nr. 169/1997 care nu au fost încorporate în textul republicat al Legii nr. 18/1991 și care se aplică, în continuare, ca dispoziții proprii ale Legii nr. 169/1997.

Așadar, câtă vreme statul este proprietar al acestor bunuri preluate abuziv în perioada regimului comunist și tot statul este cel care trebuie să acorde despăgubiri pentru bunurile pe care nu le poate restitui în natură din diverse motive (înstrăinare, edificarea pe terenurile solicitate de construcții autorizate, investiții diverse...), este nelegal ca astfel de bunuri să treacă în proprietatea UAT și apoi să fie înstrăinate de către pârât ca și cum ar fi proprietarul de drept al acestor bunuri, cum se încearcă în cazul de față.

Apreciază că, prin adoptarea unui act administrativ care excede normelor juridice în materie, se nesocotește astfel unul dintre principiile de bază ale dreptului administrativ, respectiv principiul legalității, conform căruia activitatea autorităților administrative trebuie să se desfășoare pe baza legii și în conformitate cu legea, urmărindu-se organizarea executării și executarea în concret a acesteia, iar actele administrative nu pot contraveni actelor normative cu forță juridică superioară.

În concluzie, pentru toate considerentele expuse solicită admiterea recursului, casarea, în parte hotărârea judecătorească, iar în urma rejudecării cauzei admiterea acțiunii în contencios administrativ formulată de către Prefectul județului Mureș.

În drept a invocat prevederile art. 20 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, art. 483, 485-487, art. 488 punct 8, art. 496, art. 498 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 215/2001 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 340/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin cererea de recurs depusă de Municipiul Tg. Mureș și Consiliul Local al Municipiului Tg. Mureș a solicitat admiterea recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 144 din 27 martie 2019 pronunțată în dosarul nr. 2348/102/2018; casarea în parte a Sentinței

civile nr. 144 din 21 martie 2019, și, pe cale de consecință, menținerea H.C.L.M. nr. 155 din 30 mai 2018 ca fiind conformă cu legea.

În motivare a arătat că Sentința civilă nr. 144 din 21 martie 2019 pronunțată dosarul nr. 2348/102/2018, Tribunalul Mureș - Secția Contencios Administrativ și Fiscal - a reținut că Hotărârea nr. 149. din 30 mai 2018, Hotărârea nr. 152 din 30 mai 2018 și Hotărârea nr. 153 din 30 mai 2018 au fost adoptate cu respectarea dispozițiilor legale, însă a dispus anularea H.C-L. nr. 155 din 30 mai 2018, respingând în rest acțiunea Prefectului Județului Mureș ca fiind neîntemeiată.

În urma analizei raționamentelor juridice arătate de către instanța de fond, a constatat că instanța a interpretat și aplicat corect legislația în materie, respectiv art. 36, alin. (1) din Legea nr. 18/1991 și art. 3, alin. (1) și (2), coroborat cu art. 4 din Legea nr. 213/1998.

De asemenea, instanța de fond a interpretat corect Decizia Curții Constituționale nr. 332/24.05.2016, prin care Curtea a constatat că, la data intrării în vigoare a Legii nr. 18/1991, potrivit art. 36, alin. (1), a operat o dezafectare *ope legis* din domeniul public al statului, prin trecerea terenurilor aflate în proprietatea statului, situate în intravilanul localităților și care erau în administrarea primăriilor, în proprietatea privată a comunelor orașelor sau a municipiilor.

Cu toate acestea, instanța nu a folosit aceste raționamente juridice și în cazul H.CL. nr. 155 din 30 mai 2018, tratând-o distinct față de H.CL. nr. 149, 152 și 153 din 30 mai 2018.

Consideră ca interpretarea și aplicarea legislației de către instanța de fond cu privire la legalitatea H.C.L.M. ar. 155 din 30 mai 2018 este greșită, fapt care constituie un motiv de casare potrivit art. 488 alin (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă.

În acest sens, după cum a arătat și în cuprinsul înscrisurilor depuse, art. 36, alin. (1) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, constituie un temei legal care confirmă legalitatea hotărârilor atacate de către reclamant. Acest aspect care a fost constatat și de către instanța de fond în cazul hotărârilor nr. 149, 152 și 153 din 30 mai 2018, care a reținut (în cadrul filei 9 din Sentința) că "regimul juridic al terenurilor mai sus arătate este stabilit de dispozițiile art. 36, alin. (1) din Legea nr. 18/1991".

Cu toate acestea, în mod nejustificat, instanța nu a aplicat prevederile art, 36, alin. (1) din Legea nr. 18/1991) în interpretarea aceleia asupra legalității H.C.L.M. nr. 155 din 30 mai 2018.

De asemenea, susține că aprecierile instanței cu privire la inconsecvența dovedirii ca bunul în cauză nu aparține domeniului public sau privat al statului sunt nefondate.

Conform art. 136, alin. (2) din Constituția României, „*proprietatea publică este garantată și ocrotită prin lege și aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale*”. Deși textul nu precizează și nici alte acte normative nu prevăd expres, înțelege că elementul de distincție între cele două tipuri de titular este cel al interesului corespunzător al bunului, fiind vorba despre bunuri de interes național, care vor intra în domeniul public al statului și bunuri de interes local, care vor intra în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale.

Se poate cataloga, prin analogie, și proprietatea privată ca fiind supusă aceleiași reguli – elementul de distincție între proprietatea privată a statului și proprietatea privată a UAT fiind interesul corespunzător al bunului.

În concluzie, consideră că regimul juridic al imobilului care face obiectul H.C.L.M. nr. 155 din 30 mai 2018 nu este distinct față de imobilele care face obiectul celorlalte hotărâri în cauză în raport cu prevederile art. 36, ulm. (1) din Legea nr. 18/1991. De asemenea, interpretările instanței de fond cu privire la regimul juridic al imobilului sus menționat sunt nefondate, datorită faptului că nu a fost luat în considerare interesul local al bunului, care constituie un factor determinant în stabilirea apartenenței bunului pentru toate motivele arătate.

În drept, își întemeiază prezenta pe dispozițiile art. 488, alin. (1), pct. 8 din Codul de procedură civilă și pe celelalte acte normative menționate în cuprinsul cererii de recurs.

În ședința publică din data de 17 octombrie 2019, Curtea a constatat că recursul formulat de Municipiul Tg. Mureș a fost formulat de o persoană care nu a avut calitatea de parte în fața instanței de fond, prin urmare, nu are calitate procesual activă în recurs.

La data de 14 august 2019 Consiliul Local al Municipiului Tg. Mureș a depus întâmpinare la recursul formulat de Prefectul Județului Mureș solicitând respingerea recursului ca nefondat și pe cale de consecință, menținerea în parte ca temeinică și legală a Sentinței nr. 144/27.03.2019, pronunțată de Tribunalul Mureș – Secția de contencios administrativ și fiscal.

În motivare a arătat că nu sunt incidente dispozițiile legale sus-menționate în cauză, deoarece Tribunalul Mureș a interpretat și aplicat în mod corect aspectele de fapt și de drept incidente în cazul H.C.L. nr. 149/30.05.2018, H.C.L. nr. 152/30.05.2018 și H.C.L. nr. 153/30.05.2018.

Referitor la susținerea reclamantului-recurent că *"pentru niciunul dintre terenuri nu se menționează un certificat de vacanță succesorală"*, făcând referire la art. 26 din Legea nr. 18/1991, apreciază că această corelare cu art. 36, alin. (1) este profund eronată, având în vedere faptul că ipoteza unei vacanțe succesoriale nu este aplicabilă la imobilele din speță.

Prin urmare, consideră că instanța de fond a interpretat corect dispozițiile Deciziei CCR nr. 332/2016 cât privește analiza în concret a normelor de drept din speța respectivă.

Reiterează și subliniază că, în situația în care bunurile nu au fost revendicate de Ministerul Finanțelor Publice, nu pot fi considerate ca fiind de interes național și nu au făcut obiectul unor cereri de retrocedare, nu pot decât să tragă concluzia că apartenența acestor bunuri este în sarcina Municipiului Târgu Mureș, iar interpretarea instanței cu privire la H.C.L. nr. 149/30.05.2018, H.C.L. nr. 152/30.05.2018 și H.C.L. nr. 153/30.05.2018 este corectă și temeinică.

Referitor la susținerile reclamantului-recurent cu privire la necesitatea obținerii consimțământului Statului Român pentru efectuarea unei înscrieri provizorii, precizează că o astfel de acțiune în temeiul unei interpretări restrictive a legii este exagerată și depășește intenția legiuitorului.

Prin introducerea acestei acțiuni, consideră că Instituția Prefectului a încălcat principiul autonomiei locale și al proporționalității între amploarea intervenției acesteia, prin controlul de legalitate exercitat, cu importanța intereselor protejate.

Principiul autonomiei locale este principiul fundamental care guvernează administrația publică locală, constând în dreptul unităților administrativ-teritoriale de a satisface interesele proprii, fără amestecul autorităților centrale, principiu care atrage după sine descentralizarea administrativă, autonomia fiind un drept, iar descentralizarea un sistem care implică autonomia.

Pentru toate aceste considerente, consideră că interpretările instanței de fond sunt corecte și temeinice din punct de vedere legal cât privește legalitatea H.C.L. nr. 149/30.05.2018, H.C.L. nr. 152/30.05.2018 și H.C.L. nr. 153/30.05.2018, hotărârea Tribunalului Mureș fiind ocrotită de orice critici iar hotărârile consiliului local susmenționate fiind adoptate cu respectarea dispozițiilor legale.

În concluzie, solicită instanței respingerea recursului ca nefondat și pe cale de consecință menținerea în parte ca temeinică și legală a Sentinței nr. 144/27.03.2019 pronunțată de Tribunalul Mureș în dosarul nr. 2348/102/2018.

În drept, și-a întemeiat întâmpinarea pe dispozițiile art. 205 și art. 490, alin. (2) din Codul de Procedură Civilă, Legii nr. 213/1998, Legii nr. 18/1991, republicată, Legii nr. 215/2001, republicată, Legii nr. 199 din 17 noiembrie 1997 pentru ratificarea Cartei europene

a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg pe 15 octombrie 1985, precum și celelalte dispoziții normative menționate în text.

La data de 25 iulie 2019, Prefectul Județului Mureș a depus întâmpinare la recursul formula de Consiliul Local al Municipiului Tg. Mureș prin care a solicitat respingerea recursului, ca nefondat și, pe cale de consecință, menținerea în parte ca temeinică și legală a Sentinței nr. 144/27.03.2019, pronunțată de Tribunalul Mureș – Secția de contencios administrativ și fiscal.

Apreciază că, în cauză nu sunt incidente dispozițiile legale invocate de recurent, întrucât instanța de fond, respectiv Tribunalul Mureș a apreciat în mod corect aspectele de fapt și de drept incidente în cauză, cu referire la Hotărârea Consiliului local Municipal Tîrgu Mureș nr. 155/2018, astfel că hotărârea judecătorească este la adăpost de orice critici.

Cu referire la terenul ce face obiectul Hotărârii nr. 155/2018, instanța a constatat că potrivit înscrierilor din extrasul C.F. nr. I20614-CI-U12 Tîrgu Mureș, spațiul indicat în actul administrativ are destinația de locuință (apartament) și a intrat în proprietatea Statului Român în anul 1963. Se poate observa că apartamentul în discuție nu a făcut obiectul Legii nr. 112/1995 și nici a altor legi prin care s-au instituit măsuri reparatorii în favoarea proprietarilor imobilelor care au fost preluate în proprietatea Statului Român.

În acest context, instanța în mod corect a reținut că pârâtul nu a făcut dovada că, apartamentul mai sus indicat a intrat în proprietatea Municipiului Tîrgu Mureș print-un mijloc de dobândire a dreptului de proprietate.

Contrar susținerilor pârâtului-recurent, nu este suficient a se dovedi că bunul în cauză nu face parte din domeniul public sau privat al statului, deoarece potrivit art. 4 din Legea nr. 215/2001 (în vigoare la data adoptării actului administrativ), domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale este alcătuit din bunuri aflate în proprietatea lor și care nu face parte din domeniul public. Spre deosebire de bunurile supuse regimului dreptului de proprietate publică și care se declară ca atare prin lege, fie prin acte administrative cu putere de lege, domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale este constituit din bunuri aflate în proprietatea acestora și care nu face parte din domeniul public.

În susținerea nelegalității actului administrativ atacat a arătat că acesta a fost adoptat cu încălcarea dispozițiilor legale indicate ca temei juridic, respectiv art. 4 din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, ale art. 41 din Legea nr. 7/1996 a cadastrului și publicității imobiliare, republicată cu modificările și completările ulterioare, precum și a pct. 4.2 din Ordinul nr. 668/2014 pentru aprobarea Precizărilor privind întocmirea și actualizarea inventarului centralizat al bunurilor imobile proprietate privată a statului și a drepturilor reale supuse inventarierii, emis de Ministerul Finanțelor Publice.

Analizând legalitatea hotărârii se poate constata că în cazul tuturor au fost atașate Extrase de Carte funciară din care reiese că terenul respectiv figurează pe Statul Român.

În opinia recurentului-reclamant consemnarea ca temei juridic a reglementărilor legale menționate nu constituie un temei care să permită sau să justifice introducerea acestui teren în domeniul privat al municipiului.

În ceea ce privește subpt. 4.2 din Ordinul nr. 668/2014 pentru aprobarea Precizărilor privind întocmirea și actualizarea inventarului centralizat al bunurilor imobile proprietate privată a statului și a drepturilor reale supuse inventarierii, indicat și el ca temei juridic al hotărârilor, solicită să se constate că nici acest act normativ nu este respectat de către consiliul local.

Astfel, potrivit acestui ordin autoritățile locale aveau obligația de a întocmi un inventar separat al acestor bunuri identificate pe raza teritorial-administrativă a municipiului și de a le evidenția distinct în contabilitatea UAT, ori, contrar acestor obligații autoritățile locale introduc bunurile aflate în proprietatea Statului Român, în inventarul privat al Municipiului Tîrgu Mureș.

De altfel, chiar și Decizia Curții Constituționale nr. 332 din 24 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (2) și art. 36 alin. (1) ultima teză din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, indicată în preambulul hotărârii și expunerea de motive ca justificare a operațiunii de trecere a terenurilor în domeniul privat al municipiului, nu este decât o confirmare a nelegalității hotărârilor atacate, deoarece s-a scos din contextul deciziei doar o mică parte considerată de consiliul local ca fiindu-i favorabilă.

În concluzie, pentru toate motivele anterior expuse solicită instanței respingerea recursului ca nefondat și, pe cale de consecință, menținerea în parte, ca temeinică și legală a Sentinței nr. 144/27.03.2019 pronunțată de Tribunalul Mureș - Secția Contencios administrativ și fiscal, în dosarul cu numărul 2348/102/2018,

În drept, își întemeiază prezenta pe dispozițiile art. 205 și art. 490, alin.2 din Codul de procedură civilă, Legea nr. 554/2004 cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 340/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 215/2001 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică și Legea nr. 7/1996 republicată cu modificările și completările ulterioare.

La data de 6 septembrie 2019 Prefectul Județului Mureș a depus răspuns la întâmpinarea formulată de Municipiul Tg. Mureș și Consiliul Local al Municipiului Tg. Mureș, solicitând respingerea apărărilor formulate de către recurentul-pârât și respingerea recursului acestuia ca nefondat și admiterea recursului formulat de Prefectul Județului Mureș, și pe cale de consecință, menținerea în parte ca temeinică și legală a sentinței atacate.

De asemenea, la data de 6 septembrie 2019, Municipiul Tg. Mureș și Consiliul Local al Municipiului Tg. Mureș a depus răspuns la întâmpinarea formulată de Prefectul Județului Mureș prin care a solicitat admiterea recursului formulat împotriva Sentinței nr. 144/27.03.2019, casarea în parte a sentinței atacate, și pe cale de consecință, menținerea H.C.L.M. nr. 155/30.05.2018, ca fiind conformă cu legea.

Examinând legalitatea hotărârii atacate prin prisma motivelor de recurs invocate conform art. 488 Cod proc.civ., Curtea constată următoarele:

În prealabil, analizând recursul formulat de Consiliul Local al Municipiului Târgu-Mureș și care vizează soluția pronunțată cu privire la HCL 155/2018, Curtea constată că în fapt criticile formulate vizează o presupusă inconsecvență a judecătorului fondului care, în mod greșit nu a făcut aplicarea art. 36 alineat 1 din Legea 18/1991, deși regimul juridic al imobilului nu este distinct de cel al imobilelor care fac obiectul celorlalte hotărâri.

Curtea constată că instanța de fond, a reținut ca situație de fapt că imobilul ce face obiectul HCL 155/2018 are destinația de locuință (apartament) și a intrat în proprietatea Statului Român în anul 1963 iar Consiliul Local al Municipiului TG. Mureș, nu a făcut dovada că apartamentul identificat în CF nr. 120614-C1-U12 Târgu Mureș a intrat în proprietatea Municipiului Tg. Mureș printr-un mijloc de dobândire a dreptului de proprietate.

Contrar susținerilor recurente, în condițiile în care imobilul în cauză este o construcție și nu un teren în sensul art. 36 alienat 1 din Legea 18/1991, acesta nu poate face obiectul unei hotărâri de trecere în proprietatea privată a UAT. Dispozițiile legale la care face referire recurenta, reglementează un mod de dobândire a proprietății private a UAT, în temeiul și condițiile expres stipulate de art. 36 alineat 1 din Legea 18/1991, dispoziții care nu pot fi extinse cu privire la imobile-construcții.

În consecință, în mod corect judecătorul fondului, constatând că imobilul ce face obiectul HCL 155/2018 are destinația de locuință (apartament), a reținut nelegalitatea actului atacat, căruia nu îi pot fi aplicate dispozițiile art. 36 alienat 1 din Legea 18/1991. Din această perspectivă, criticile recurente, în sensul că imobilul ce face obiectul HCL 155/2018 nu are un regim juridic distinct de celelalte acte atacate sunt vădit nefondate și ignoră tocmai dispoziția legală la care se face referire în recurs - art. 36 alineat 1 din Legea 18/1991. Pe cale de consecință, Curtea va respinge ca nefondat recursul formulat de Consiliul Local al

Municipiului Târgu-Mureș și va menține ca atare soluția instanței de fond de anulare a Hotărârii nr. 155 din 30.05.2018 adoptată de pârâtul Consiliul Local al Municipiului Tg. Mureș.

În ceea ce privește recursul formulat de Prefectul Județului Mureș, Curtea reține că în pofida mențiunilor din memoriul de recurs, instanța de fond nu a argumentat hotărârea prin prisma dispozițiilor Legii 7/1996, criticile formulate pe acest aspect fiind străine de cauză.

În ceea ce privește greșita aplicare a prevederilor art. 36 alineat 1 din legea 18/1991 raportat la art. 26 din același act normativ, reținem în prealabil că, potrivit acestei dispoziții legale, „Terenurile aflate în proprietatea statului, situate în intravilanul localităților și care sunt în administrarea primăriilor, la data prezentei legi, trec în proprietatea comunelor, orașelor sau a municipiilor, urmând regimul juridic al terenurilor prevăzute la art. 26.”

La momentul publicării Legii 18/1991, aceste dispoziții se regăseau în art. 35 alineat 1 care făcea trimitere la art. 25 din același act normativ, conform căruia „Terenurile situate în intravilanul localității, care au aparținut cooperatorilor sau altor persoane care au decedat, în ambele cazuri fără moștenitori, trec în proprietatea comunei, orașului sau municipiului, după caz, și în administrarea primăriilor, pentru a fi vândute, concesionate ori date în folosință celor care solicită să-și construiască locuințe și nu au teren, ori pentru amplasarea de obiective social-culturale sau cu caracter productiv, potrivit legii, ori pentru compensările prevăzute de art. 23. Până la efectuarea operațiilor prevăzute la alin. 1, terenurile vor fi înscrise și folosite conform destinației avute.”

În dezacord cu recurenta, Curtea reține că referirea legiuitorului la „regimul juridic” prevăzut de norma la care se face trimitere (art. 25 respectiv art. 26 din Legea 18/1991) nu implică urmarea procedurii specifice situației moștenirilor vacante ci strict modalitatea de reglementare a situației juridice a bunului care, la momentul publicării Legii 18/1991 stabilea persoana juridică căreia îi revenea calitatea de proprietar, instituția care avea dreptul de administrare dar și modalitatea de valorificare a bunului.

Ulterior, ca urmare a modificărilor succesive aduse Legii 18/1991, referirea la regimul juridic presupune calificarea terenurilor trecute în proprietatea comunelor, orașelor sau a municipiilor, ca fiind bunuri proprietate publică respectiv proprietate privată. În acest context apare ca relevantă Decizia ICCJ 22/2016 prin care s-a stabilit că „dat fiind că textul art. 26 din Legea nr. 18/1991, republicată, este considerat a fi cel în forma modificată, cu începere de la data intrării în vigoare a Legii nr. 158/2010, menținerea, după această dată, a trimiterii din art. 36 alin. (1) - indiferent dacă a fost intenționată sau doar rezultatul unei simple omisiuni a legiuitorului - echivalează cu aplicarea în continuare a regimului juridic prevăzut de art. 26 din Legea nr. 18/1991, dar în forma modificată, tocmai pentru a da eficiență principiului evitării paralelismului reglementărilor.”

Astfel, prima întrebare care a format obiectul sesizării a fost respinsă ca inadmisibilă pe considerentul că „presupune aplicarea (nici măcar interpretarea) dispozițiilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă”, fiind în același timp tranșat faptul că, interesează art. 26 în forma modificată a acestuia, pentru clarificarea regimului juridic.

Prin raportare la aceste aspecte, Curtea reține că noțiunea de „regim juridic” la care se face trimitere în art. 36 alineat 1 din Legea 18/1991 presupune ca, la momentul emiterii hotărârilor atacate, terenurile să intre în proprietatea privată a UAT, respectând forma modificată a art. 26 din Legea 18/1991 și nu urmarea procedurii de constatare a vacanței succesoriale, procedură care vizează un alt mod de dobândire a proprietății private asupra terenurilor decât cea instituită de art. 36 alineat 1 din Legea 18/1991.

În acest sens de altfel, prin considerentele Deciziei ICCJ 22/2016, lămurindu-se chestiunea de drept dedusă interpretării, respectiv cea a „regimului juridic”, se analizează dacă terenurile intră în proprietatea privată sau în cea publică a comunei, admisibilitatea sesizării fiind stabilită în considerarea faptului că, modul de rezolvare a conflictului creat prin

modificările aduse art. 26 din legea 18/1991 „au relevanță în interpretarea și aplicarea prevederii legale direct incidente în cauză, respectiv art. 36 alin. (1) din Legea nr. 18/1991.”

Din această perspectivă, criticile recurenței în sensul că aceste terenuri ar fi putut trece în proprietatea intimitei numai în baza certificatului de vacanță succesorală eliberat de notarul public, ignoră dispozițiile art. 36 alineat 1 din legea 18/1991, dispoziție legală care se completează cu art. 26 alineat 1 din legea 18/1991 doar în ceea ce privește regimul juridic al terenului nu și în ceea ce privește modalitatea concretă respectiv procedura de intrare a bunului în proprietatea UAT.

În ceea ce privește abrogarea art. 26 din Legea 18/1991 reținem că prin Decizia 22/2016 a ICCJ s-a statuat în sensul că, doar parțial acest articol a fost abrogat „ca urmare a abrogării, în limitele menționate, a art. 26 alin. (1), din moment ce este înlăturată premisa de aplicare a alin. (2), anume trecerea terenurilor în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale”. Așadar, norma la care se face trimitere – art. 26 alineat 1 din Legea 18/1991, nu a fost abrogată integral, sens în care s-a stabilit prin aceeași decizie a ICCJ, că trimiterea din art. 36 alineat 1 din legea 18/1991 va fi avută în vedere în considerarea regimului juridic prevăzut de art. 26 din Legea nr. 18/1991, dar în forma modificată.

Recurenta a invocat încălcarea principiului legalității în emiterea actelor administrative și a criticat modalitatea de aplicare de către instanța de fond a art. 36 alineat 1 din Legea 18/1991, context în care, Curtea reține că, Hotărârile 152/30.05.2018 și 153/30.05.2018 emise de Consiliul Local al Municipiului Târgu-Mureș nu îndeplinesc condițiile impuse de textele de lege indicate în preambulul acestora.

Astfel cum s-a arătat anterior, art. 36 alineat 1 din Legea 18/1991 impune două condiții pentru dobândirea de către UAT a dreptului de proprietate asupra terenurilor intravilane, ambele condiții raportându-se la momentul intrării în vigoare a legii: terenurile să fie în proprietatea Statului Român respectiv să fie date în administrarea primăriilor.

HCL 152/2018 privește terenul în suprafață de 2036 mp situat pe str. Gheorghe Doja f.nr. , fiind anexat un extras CF din care rezultă că acest teren a fost intabulat pe Statul Român în baza unei hotărâri judecătorești definitive la data de 23.11.2011. În lipsa oricăror altor mențiuni în cuprinsul HCL 152/2018 și mai ales în condițiile în care nu s-a depus o copie fidelă a Cărții Funciare, nu se poate verifica de către instanță condiția ca terenul în cauză să fi fost proprietatea Statului Român la data intrării în vigoare a Legii 18/1991. Aceeași este și situația Hotărârii 153/30.05.2018, emisă de Consiliul Local al Municipiului Târgu-Mureș, pentru terenurile vizate fiind depus un extras CF din care nu rezultă data la care terenul a fost intabulat pe Statul Român.

Hotărârile atacate nu cuprind nici o justificare a îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 36 alineat 1 din Legea 18/1991, simpla referire la acest text de lege în preambul nefiind suficientă prin ea însăși pentru a susține legalitatea actelor atacate, mai ales în contextul în care nu au fost atașate copii fidele ale cărților funciare. Suplimentar, reținem că pentru HCL 152/2018 înscrisurile depuse, atestă intabularea Statului Român ulterior momentului de referință – intrarea în vigoare a Legii 18/1991 iar pentru HCL 153/30.05.2018 se aprobă atestarea dreptului de proprietate asupra unor suprafețe determinate de teren (9 metri respectiv 74 de metri) din imobile care apar în Cartea Funciară în coproprietate, Statul Român având o cotă-parte și nu o suprafață determinată. De altfel, acesta a fost motivul pentru care la data de 07.03.2018 s-a respins cererea Municipiului Târgu-Mureș de înscriere provizorie a dreptului de proprietate asupra acestor imobile.

Judecătorul fondului a reținut că pentru aceste terenuri, dreptul de proprietate este înscris în favoarea Statului Român, fără a verifica dacă sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute de art. 36 alineat 1 din legea 18/1991, inclusiv data la care terenurile au fost intabulate ca aparținând Statului Român și fără a verifica identitatea dintre mențiunile din

extrasele CF cu privire la imobile și cuprinsul Hotărârilor atacate, sub aspectul suprafețelor de teren trecute în proprietatea Municipiului.

Prin urmare, criticile recurente privind greșita aplicare de către instanța de fond a dispozițiilor art. 36 alineat 1 din Legea 18/1991 sunt întemeiate în ceea ce privește Hotărârile 152/30.05.2018 și 153/30.05.2018 emise de Consiliul Local al Municipiului Târgu-Mureș.

În ceea ce privește HCL 149/30.05.2018, terenul la care se referă acest act administrativ apare în CF ca intabulat pe Statul Român la data de 28.05.1958, fiind atestat dreptul de proprietate al Municipiului asupra cotei de 19/351 mp, corespunzător mențiunilor din CF. În contextul în care, astfel cum s-a arătat anterior, procedura impusă de art. 36 alineat 1 din Legea 18/1991 nu implică emiterea unui certificat de vacanță succesorală și având în vedere înscrisurile administrate în cauză, criticile recurente privind nelegalitatea HCL 149/30.05.2018, nu pot fi reținute în cauză. Referirile intimitei la necesitatea întocmirii unui inventar separat al bunurilor nu sunt de natură să susțină nelegalitatea actului atacat în contextul în care Ordinul 668/2014 are ca obiect de reglementare procedura de întocmire și actualizare a inventarului centralizat al bunurilor imobile proprietate privată a statului și a drepturilor reale supuse inventarierii, fiind așadar un act normativ distinct ce nu a fost emis în aplicarea dispozițiilor art. 36 alineat 1 din legea 18/1991.

De asemenea, Curtea subliniază că referirile recurente la eventualitatea unor cereri de restituire a terenurilor în baza legilor speciale de reparație nu pot fi reținute în cauză, având un caracter general și incert. În măsura în care autoritatea-reclamantă ar fi indicat în concret existența unor cereri/litigii care să vizeze terenurile în cauză s-ar fi putut discuta despre prevalența principiului restituirii în natură.

Curtea reține că, din cuprinsul cărții funciare depuse la dosar rezultă că terenul ce face obiectul HCL 149/2018, la data intrării în vigoare a Legii 18/1991, era înscris în proprietatea Statului Român iar administrarea în fapt a acestuia de către UAT nu a fost contestată în concret. Pe cale de consecință, soluția instanței de fond de respingere a acțiunii în contencios de anulare a acestui act administrativ va fi menținută în cauză.

Raportat la cele ce preced, Curtea constată întemeiate criticile recurente privind aplicarea greșită a legii de către instanța de fond în ceea ce privește soluția dată cererii de anulare a Hotărârilor 152/30.05.2018 și 153/30.05.2018 emise de Consiliul Local al Municipiului Târgu-Mureș astfel încât, conform art. 496 alineat 2 Cod procedură civilă, sentința atacată se impune a fi casată în parte iar în rejudecare pe fond, în limitele casării va anula Hotărârile 152/30.05.2018 și 153/30.05.2018 emise de Consiliul Local al Municipiului Târgu-Mureș.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

RESPINGE ca nefondat recursul formulat de Consiliul Local al Municipiului Târgu-Mureș cu sediul în Tg. Mureș, Piața Victoriei, nr. 3, jud. Mureș cod fiscal 4322823 împotriva Sentinței nr. 144/27.03.2019 pronunțată de Tribunalul Mureș în dosarul nr. 2348/102/2018.

Admite recursul formulat de Prefectul Județului Mureș CUI 4322343, cu sediul în Tg. Mureș, Piața Victoriei, nr. 1, jud. Mureș împotriva aceleiași hotărâri. Casează în parte sentința nr. 144/27.03.2019 și în rejudecare pe fond, în limitele casării anulează Hotărârile 152/30.05.2018 și 153/30.05.2018 emise de Consiliul Local al Municipiului Târgu-Mureș.

Menține dispozițiile sentinței atacate în ceea ce privește Hotărârile 149/30.05.2018 și 155/30.05.2018 emise de Consiliul Local al Municipiului Târgu-Mureș.

Definitivă.

Pronunțată în cond. prev. de art. 396 alin. 2 C. pr. Civ., azi 31.10.2019.

Președinte,
Cristina Mihai

Judecător,
Cristina Moldovan,
lipsă din instanță
semnează președintele
completului
Cristina Mihai

Judecător,
Adela Vintilă,
fiind în concediu de odihnă
semnează președintele
completului
Cristina Mihai

Grefier,
Monica Chereches

Red. Cristina Mihai
Tehnored. M.C. / 4ex.
Data concept : 06.12.2019
Data tehored : 06.12.2019
Jud.fond. Maria Magdalena Pupăză

